



ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๕ (สระบุรี) ส่วนจัดการป่าไม้ โทร. ๐.๓๖๓๔.๗๙๔๗ ต่อ ๗๗๒
ที่ ๑๘๑๑๔๒/๐๙๙

วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง มาตรการการแก้ไขปัญหาไฟป่า พ.ศ.๒๕๖๓

เรียน ผู้อำนวยการส่วนทุกส่วน

ผู้อำนวยการศูนย์ป่าไม้สระบุรี

ผู้อำนวยการศูนย์ป่าไม้ลพบุรี

ผู้อำนวยการศูนย์ป่าไม้ชัยนาท

หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๕ (สระบุรี) ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๕.๖๑/๒๖๑๗๐ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๒ เรื่อง มาตรการการแก้ไขปัญหาไฟป่า พ.ศ.๒๕๖๓

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(นายจำลอง อุทัยวัฒนเดช)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๕ (สระบุรี)



ด่วนที่สุด บันทึกความ

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ สำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า จ.เชียงราย

ที่ ทส.จ.ดง.๕๖๑/ ๒๖๐๙๐

วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง มาตรการการแก้ไขปัญหาไฟป่า พ.ศ. ๒๕๖๓

เรียน ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑ - ๑

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขาทุกสาขา

กรมป่าไม้ ขอสงวนเน้นสือสาร้งานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๒๐๗.๕/๒๖๑ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๗ และสงวนเน้นสือสารอยุธยาแห่งชาติ
ลัตต์ป่า และพัฒนาพิช ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๐๘.๔๗๐๘/๒๖๐๙๐๙ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เรื่อง มาตรการ
การแก้ไขปัญหาไฟป่า พ.ศ. ๒๕๖๓ เรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(นายอธรรถพล เจริญชัยนา)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

จำนวนเงินที่ได้รับ
๑๐๐๐
วันที่
๒๖ กันยายน ๒๕๖๗
เวลา
๙.๐๖ น.

จำนวนเงินที่ได้รับ
๑๐๐๐
วันที่
๒๖ กันยายน ๒๕๖๗
เวลา
๙.๐๖ น.

- ฝ่ายบริหารทั่วไป
- ฝ่ายจัดการที่ดินป่าไม้
- ฝ่ายป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า **ตัวเจ้าหน้าที่**
- ฝ่ายอนุญาตและบริการด้านป่าไม้

นายรัฐภาคย์ ศรีน้อย
(นายรัฐภาคย์ ศรีน้อย)
ผู้อำนวยการสำนักจัดการป่าไม้

นางสาวบุญรอด พุ่มทอง
นางสาวบุญรอด พุ่มทอง

(นายบุญรอด พุ่มทอง)

เจ้าหน้าที่สำนักงานป่าไม้สำนักงาน สำนักงาน
หัวหน้าฝ่ายป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า

๑๓ ม.ค. ๒๕๖๓

ผู้อนุมัติ - พี่อุดมศักดิ์ ห้องน้ำชั้น ๓ ห้อง ๕ (ชั้นบน)
- เทียนอรุณรัตน์ ห้องน้ำชั้น ๓ ห้อง ๔ (ชั้นบน);
ผู้อนุมัติ ห้องน้ำชั้น ๓ ห้อง ๕ (ชั้นบน); ห้องน้ำชั้น ๓ ห้อง ๖ (ชั้นบน);
ผู้อนุมัติ ห้องน้ำชั้น ๓ ห้อง ๗ (ชั้นบน); ห้องน้ำชั้น ๓ ห้อง ๘ (ชั้นบน);
ผู้อนุมัติ ห้องน้ำชั้น ๓ ห้อง ๙ (ชั้นบน); ห้องน้ำชั้น ๓ ห้อง ๑๐ (ชั้นบน);

13.๘.๖๓
นายปิยะชาติ ปิยะชน

เจ้าพนักงานป่าไม้ชำนาญงาน

Lham.

(นายบุญรอด พุ่มทอง)

เจ้าพนักงานป่าไม้ชำนาญงาน สำหรับที่
หัวหน้าฝ่ายป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า
13 ม.ค. 2563

Lham.

(นายบุญรอด พุ่มทอง)

เจ้าพนักงานป่าไม้ชำนาญงาน รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการส่วนจัดการป่าไม้

13 ม.ค. 2563

— > ๒๐๘๑/๑๙๖

14.๑.๖๓

(นายจำลอง อุทัยวัฒนาเดช)

ผู้อำนวยการป่าไม้ ๑๙๖๓ บริษัทฯ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการส่วนงานท่าอากาศยานที่ ๕ (สระบุรี)



ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ที่นักปัจจัยรักษาป่าและสัตว์ป่า
รับที่ 13 ๘๙ ๒๕๖๒
เวลา.....

ภาคป่าไม้ ๖๑๔๖๐
รับที่ ๑๑.๓.๑. ๒๕๖๒
เวลา ๑๔.๓๓

๐๘๖

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงฯ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๖๒๖๙

ที่ ทส ๐๒๐๗.๕/ว ๗๗๗๙

วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง มาตรการการแก้ไขปัญหาไฟป่า พ.ศ. ๒๕๖๓

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อธิบดีกรมควบคุมลพิษ

อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ๗๖ จังหวัด

ส่วนควบคุมไฟป่า
รับที่ ๑๒๓๐
วันที่ ๑๖ ธ.ค. ๒๕๖๒
เวลา.....

ห้องของขึ้นดีกรมป่าไม้
รับที่ ๑๐๙๗๗
รับที่ ๑๔.๒. ๒๕๖๒
เวลา.....

หน้าที่ดูแล ผอ.สำนักป้องกันรักษาป่า
และควบคุมไฟป่า
รับที่ ๑๓.๕.๙. ๒๕๖๒

๗๐๒๗

ด้วยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตหีป้า และพันธุ์พืช (อส.) มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๒๐๗.๕/๗๗๗๙ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ สำหรับมาตรการการแก้ไขปัญหาไฟป่า ปี ๒๕๖๓ เพื่อการเตรียมจัดซื้อจัดจ้างกับสถานการณ์ ไฟป่าในช่วงฤดูแล้ง และเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานการแก้ไขปัญหาไฟป่าให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งบูรณาการความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาไฟป่าของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) ที่เกี่ยวข้อง (เอกสารแนบ)

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สป.ทส.) พิจารณาแล้ว จึงขอส่ง สำเนาหนังสือดังกล่าว เพื่อโปรดทราบและประสาน อส. ดำเนินการและบูรณาการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ ขอให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนำเรียนผู้อำนวยการจังหวัดทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายพงศ์บุญย์ ปองทอง)

รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นายพงศ์บุญย์ ปองทอง
รองปลัดกระทรวงฯ

นายฐิติพันธ์ ภูจันทร์(ชต.)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลุ่ม
๑๙ ๘๙

นายพงศ์บุญย์ ปองทอง / พงศ์บุญย์
บุญย์ บุญย์ บุญย์
บุญย์

๑๓ ธ.ค. ๒๕๖๒

(นายอรรถพล เจริญชัยชา)
อธิบดีกรมป่าไม้

พ.ร.บ.

- เบญจกิตติ์, บุญ
ภานุวัฒน์, บุญ
อนันต์, บุญ

(นายชนาพงศ์ พิเชฐกัน)
เจ้าหน้าที่งานป่าไม้อาชญา

ชื่อ ชัชวาลย์ ตีร์สุข (พนักงานราชการ)
เลขที่บันทึก ๕๑๖๑
วันที่ ๒๑ พ.ย. ๒๕๖๔
เวลา ๑๐.๕๕ น.

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ	พัฒนาการด้านเศรษฐกิจและสังคมฯ
เลขที่บันทึก ๒๙๒๓๒	วันที่ ๒๑ พ.ย. ๒๕๖๒
เวลา ๑๐.๑๔ น.	หมายเหตุ



ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตหีบี และพันธุ์พิช สำนักป้องกัน ปราบปราม และควบคุมไฟป่า

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๐๗๗๗ ต่อ ๑๓๔๔

ที่ ๘๐๘๐๔.๔๗๘/ ๒๕๖๑ ๘๖๖

เรื่อง มาตรการการแก้ไขปัญหาไฟป่า ปี ๒๕๖๓

เรียน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้วยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตหีบี และพันธุ์พิช ได้กำหนดมาตรการการแก้ไขปัญหาไฟป่า ปี ๒๕๖๓ เพื่อการเตรียมรับมือสถานการณ์ไฟป่าในช่วงฤดูแล้ง และเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานการแก้ไขปัญหาไฟป่าให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทันต่อเหตุการณ์ รวมทั้งบูรณาการความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาไฟป่า

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตหีบี และพันธุ์พิช พิจารณาแล้ว เห็นควรส่งมาตรการการแก้ไขปัญหาไฟป่า ปี ๒๕๖๓ ดังกล่าว ให้กรมป่าไม้ กรมควบคุมมลพิษ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมส่งเสริมคุณภาพ สิ่งแวดล้อม และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เพื่อพิจารณาดำเนินการและบูรณาการ ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ ขอได้โปรดลงนามในหนังสือที่แนบมาพร้อมนี้

เรียน นายกรัฐมนตรี

- เพื่อพิจารณาดำเนินการ
- เพื่อทราบ
- เพื่อตรวจสอบเส้นทาง
- นายธนกร ธรรมศักดิ์ อดีตปลัดฯ

ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย
(ทบ.ทต.)

(นายธนกร ธรรมศักดิ์)

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตหีบี และพันธุ์พิช

(นายพงศ์บุญย์ ปองทอง)

รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติ

๒๒ พ.ย. ๒๕๖๒

- ผู้อำนวยการ
- ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์
- ผู้อำนวยการแผน
- ผู้อำนวยการประเมิน
- ผู้อำนวยการภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติ

(นายพรพล จันทร์งาม)

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน

๒๒ พ.ย. ๒๕๖๒

ผู้อำนวยการภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติ

๒๓๕๐

วันที่ ๑๒.๕ ๑๔. ๒๕๖๒

หมายเหตุ

๑๒๕๐

๑๒๕๐

๑๒๕๐

๑๒๕๐

๑๒๕๐

๑๒๕๐

๑๒๕๐

๑๒๕๐

๑๒๕๐

มาตรการการแก้ไขปัญหาไฟป่าปี ๒๕๖๓
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตหีบ้า และพันธุ์พิช
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ สภาพปัญหา

ไฟป่าเป็นสาเหตุสำคัญของการหนึ่งของการลดลงของพื้นที่ป่าอย่างรวดเร็ว ปัจจุบันระดับของการเกิดไฟป่าในประเทศไทย กลยุทธ์เป็นปัจจัยที่รบกวนสมดุลของระบบนิเวศอย่างรุนแรง ส่งผลกระทบต่อสังคมพืช ดิน น้ำ สัตว์ป่า และสิ่งมีชีวิตเล็ก ๆ ในป่า ตลอดจนชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน อุตสาหกรรมการบิน และการท่องเที่ยวของประเทศ ทั้งนี้ เนื่องจากในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายนของทุกปี จะเป็นช่วงที่มีความกดอากาศสูงแห้งคลุมพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ช่วงเวลาดังกล่าว จะเกิดชั้นอนุภูมิผิดผันตามระยะความสูงนิดหนึ่ง เกิดจากการลมตัวของอากาศชั้นบน ขณะที่อากาศลมตัวลงจะเกิดการอัดตัวของอากาศทำให้เกิดความร้อน จึงเป็นชั้นของอากาศที่มีอุณหภูมิสูงขึ้น และอากาศในชั้นนั้นจะมีการทรงตัวที่ดี เกิดเป็นชั้นปิดกันหรือกักเก็บ อนุภาคต่าง ๆ ที่พุ่งกระจายจากพื้นโลก ส่งผลให้ปริมาณฝุ่นละอองไม่สามารถถูกขับสู่ชั้นบรรยากาศที่สูงขึ้น และไม่สามารถแพร่กระจายออกไปได้ จึงเกิดการสะสมของฝุ่นละอองเป็นชั้นหนาขึ้นไปเรื่อย ๆ ก่อให้เกิดสภาพฟ้าหลัว มีหมอกควันปกคลุม และมีทัศนวิสัยต่ำ (ภาคผนวกที่ ๑)

การเกิดวิกฤตหมอกควัน มีได้มีสาเหตุจากควันไฟป่าแต่เพียงเท่านั้น หากแต่ยังเกิดจากควันของการเผาในที่โล่ง การเผาเศษวัชพืชจากภาคเกษตรกรรม ฝุ่นละอองจากยานยนต์และเครื่องจักรจากภาคอุตสาหกรรม รวมทั้งหมอกควันไฟป่าข้ามพรมแดนจากประเทศข้างเคียง ดังนั้นความพยายามในการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน จึงต้องอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและภาคประชาชน เพื่อป้องปันป่า และทรัพยากรธรรมชาติให้คงไว้ซึ่งความสมดุลของระบบนิเวศ ตลอดจนสุขภาพอนามัยของประชาชน

๑.๒ สาเหตุของปัญหา

จากข้อมูลสถิติของการเกิดไฟป่าในประเทศไทย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ พบว่าไฟป่าที่เกิดขึ้นล้วนเกิดจากน้ำมือของมนุษย์แทนทั้งสิ้น สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการเก็บหากองป่า โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ ๖๔.๘๐ ของสาเหตุการเกิดไฟป่าทั้งหมด รายละเอียดดังตารางที่ ๒ และตารางที่ ๓ (ภาคผนวกที่ ๒)

๒. สถานการณ์

๒.๑ สถานการณ์ไฟป่าที่ผ่านมา

ผลการปฏิบัติงานดับไฟป่า และพื้นที่ถูกไฟไหม้ทั่วประเทศไทย ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ปฏิบัติงานดับไฟป่า ๗,๓๑๘ ครั้ง พื้นที่ถูกไฟไหม้ จำนวน ๑๕๑,๖๙๑.๙ ไร่ รายละเอียดดังตารางที่ ๔ และตารางที่ ๕ (ภาคผนวกที่ ๒)

๒.๒ การคาดการณ์สถานการณ์ไฟป่าปี ๒๕๖๓

จากการเฝ้าระวังปรากฏการณ์เอลนีโญ – ล้านิญา ของศูนย์ภูมิอากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา คาดว่าปรากฏการณ์ ENSO จะมีสถานะเป็นภาวะปกติ และจะต่อเนื่องไปถึงกลางปี ๒๕๖๓ ปรากฏการณ์ ENSO ที่เป็นภาวะปกติไม่ส่งผลกระทบต่อสภาวะอากาศของประเทศไทย โดยสภาวะอากาศของประเทศไทย ต่อจากนี้

ไปจนถึง...

ไปจนถึงกลางปี ๒๕๖๓ จะมีอุณหภูมิปีจัดตั้งถาวร คาดว่าในช่วง ๓ เดือนต่อจากนี้ อุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยจะสูงกว่าค่าปกติเล็กน้อย สำหรับปริมาณน้ำฝนรวมบริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออกและภาคกลาง จะมีค่าต่ำกว่าปกติ ประมาณร้อยละ ๔๐ (ภาคผนวกที่ ๓)

จากการคาดการณ์ของศูนย์ภูมิอากาศ กรมอุตุนิยมวิทยาข้างต้น คาดว่าปรากฏการณ์ ENSO จะมีสถานะเป็นภาวะปกติ และจะต่อเนื่องไปจนถึงกลางปี ๒๕๖๓ อุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยจะสูงกว่าค่าปกติ และจะมีปริมาณน้ำฝนต่ำกว่าค่าปกติ ซึ่งจะส่งผลให้สถานการณ์ไฟป่าโดยรวมของประเทศไทยปี ๒๕๖๓ มีแนวโน้มรุนแรงไม่น้อยกว่าปีที่ผ่านมา

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อลดการเกิดไฟป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์
- ๓.๒ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน
- ๓.๓ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์

๔. พื้นที่จังหวัดที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า

สำหรับพื้นที่ที่มีความสำคัญและเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ (จากจังหวัดที่มีพื้นที่ป่าไม้จำนวน ๖๕ จังหวัด) โดยจำแนกตามลักษณะเชือเพลิงในแต่ละสภาพป่า ดังนี้

๔.๑ พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าสูง ๒๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน เชียงราย พะเยา แม่ฮ่องสอน ลำปาง แพร่ น่าน ตาก อุตรดิตถ์ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร อุทัยธานี ชัยภูมิ นครราชสีมา เลย ขอนแก่น อุดรธานี หนองบัวลำภู กาญจนบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช และจังหวัดราษฎร์วัสดุ

๔.๒ พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าปานกลาง ๒๘ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุโขทัย นครสวรรค์ กาฬสินธุ์ นครพนม สกลนคร บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สุรินทร์ อุบลราชธานี หนองคาย บึงกาฬ **ลพบุรี สารบุรี สุพรรณบุรี** จันทบุรี ฉะเชิงเทรา เพชรบุรี ชลบุรี นครนายก ปราจีนบุรี ยะลา ยะลา ยะลา และจังหวัดสตูล

๔.๓ พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าต่ำ ๑๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสิงห์บุรี อำนาจเจริญ ตราด ระยอง ปัตตานี พังงา พัทลุง ภูเก็ต ยะลา ระนอง สงขลา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี

๕. พื้นที่เป้าหมาย

พื้นที่ป่าอนุรักษ์ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตหีบี และพันธุ์พืช จำนวน ๗๓.๖๕ ล้านไร่ ดังนี้

๕.๑ พื้นที่เป้าหมายหลัก พื้นที่ป่าอนุรักษ์ จำนวน ๒๖.๗๕ ล้านไร่ ตามแผนที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

๕.๒ พื้นที่เป้าหมายรอง พื้นที่ป่าอนุรักษ์นอกเหนือจากพื้นที่ป่า ข้อ ๕.๑ อีกประมาณ ๔๖.๙๐ ล้านไร่

๖. มาตรการการแก้ไขปัญหาไฟป่า ปี ๒๕๖๓

พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี ได้มอบนโยบายการเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์หมอกควันภาคเหนือ ปี ๒๕๖๓ เมื่อวันพุธที่สุดที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ประจำชุมและแสดง

สินค้า...

สินค้านานาชาติ เฉลิมพระเกียรติ ๗ รอบ พระชนมพรรษา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ความสำคัญตอนหนึ่งว่า ปัญหาหมอกควันภาคเหนือ เป็นปัญหาที่รัฐบาลให้ความสำคัญ และอยู่ในความสนใจของประชาชน ทุกกระทรวง ทุกหน่วยงาน ต้องเร่งแก้ไขปัญหาโดยเร็ว เพื่อปกป้องสุขภาพอนามัยของประชาชน ขอให้ทุ่มเทสรรพกำลังและ ทรัพยากรเพื่อหยุดการเผา และควบคุมไม่ให้ปริมาณฝุ่นละอองสูงเกินมาตรฐานตลอดปี ๒๕๖๓

จากสถานการณ์การเกิดไฟป่าในประเทศไทย ปี ๒๕๖๒ ที่มีความรุนแรง ยาวนาน และต่อเนื่อง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตหีบ และพัฒนาฯ ได้ดำเนินการตลอดトレียน (After Action Review:AAR) วิเคราะห์ถึง สาเหตุ ปัญหา และกำหนดแนวทางแก้ไขเป็นกรณีเร่งด่วน ดังนี้

(๑) จัดระบบการเผาในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นเกษตรในและนอกพื้นที่ป่า โดยบูรณาการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำเป็นตารางการซิงเผาให้ชัดเจน เพื่อลดผลกระทบ ต่อสภาวะการเกิดปัญหาหมอกควัน

(๒) โครงการสร้างผู้นำจิตอาสา ให้เข้ามามีบทบาท และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาไฟป่าและ หมอกควัน

(๓) บังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มข้น

๖.๑ มาตรการการประชาสัมพันธ์

๑) สร้างเอกภาพของข้อมูล ลดความตื่นตระหนก ให้ความรู้ ความเข้าใจเชิงวิชาการ ที่ถูกต้อง ข้อมูลน่าสนใจ เข้าถึง เข้าใจง่าย ชุดข้อมูลเดียว

๒) การประชาสัมพันธ์เชิงรุก โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ สื่อสารทำความ เข้าใจอย่างต่อเนื่อง สร้างภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงาน เพื่อความเชื่อมั่นของประชาชน ด้วยการจัดหน่วยงาน ประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ รณรงค์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ให้ความรู้และเสริมความเข้าใจเชิงวิชาการที่ถูกต้อง เกี่ยวกับสถานการณ์ไฟป่า เพื่อให้ประชาชนทราบถึงแนวทางการป้องกันไฟป่า การแก้ไขปัญหาไฟป่า การระมัดระวังอันตรายจากไฟป่า ตลอดจนผลกระทบจากไฟป่า โดยเฉพาะผลกระทบที่มีต่อสุขภาพอนามัยของ ประชาชน

๓) การเผยแพร่ความรู้ในรูปของการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วม การจัดนิทรรศการ และ การให้การศึกษาแก่เยาวชน

๔) ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชนทุกแขนง โดยบูรณาการข้อมูลทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรทุกภาคส่วน

๕) รณรงค์ความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ชุมชน/หมู่บ้าน และประชาชนในพื้นที่ งดเว้นการจุดไฟบริเวณแนวเขตป่า

๖.๒ มาตรการการป้องกันไฟป่า

๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมความรู้การนำเกษตรอินทรีย์ปลดการเผา การใช้เทคโนโลยีการเกษตรปลดการเผา การจัดระบบเบี่ยงการเผา การใช้ประโยชน์เศษวัสดุการเกษตร และลดการเผาพื้นที่เกษตร นอกจากนี้ ยังรวมไปถึงการควบคุมการเผาในเขตชุมชน และสองข้างทาง

๒) ประสานการ...

(๒) ประสานการออกประกาศกำหนดเขตควบคุมไฟป่าในพื้นที่จังหวัดที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า และกำหนดมาตรการในเขตควบคุมไฟป่าในแต่ละจังหวัด พร้อมประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ประกาศจังหวัดในช่วงฤดูไฟป่าอย่างต่อเนื่อง

(๓) ใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศ (GIS) จัดทำแผนที่จำแนกพื้นที่ในพื้นที่รับผิดชอบที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า ๓ ระดับ เพื่อติดตั้งไว้ประจำหน่วยงานสำหรับการวางแผนปฎิบัติงานควบคุมไฟป่า

(๔) เตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานตามแผนระดมพลดับไฟป่าในสถานการณ์ปกติ สถานการณ์รุนแรง และสถานการณ์วิกฤติ (ภาคผนวกที่ ๔-๖)

(๕) การลาดตระเวนปราบปรามและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มข้น โดยการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องออกลาดตระเวนตรวจหาไฟและตรวจปราบปรามการลักลอบจุดไฟเผาป่าในพื้นที่ทั้งภาคพื้นดินและทางอากาศอย่างต่อเนื่อง กรณีที่พบการบุกรุกในพื้นที่ให้ดำเนินการจับกุมและดำเนินคดีตามกฎหมายอย่างเด็ดขาด รวมทั้งให้มีการเพิ่มมาตรการอย่างเข้มงวดตามเส้นทางในป่า

(๖) ตรวจติดตามข้อมูล Hotspots และนำเทคโนโลยีอากาศยานไร้คนขับ (UAV หรือ DRONE) มาประยุกต์ใช้ในการติดตาม ค้นหา สำรวจขอบเขตพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าเพื่อลดปริมาณและความต่อเนื่องของเชื้อเพลิง โดยการจัดระบบการเฝ้าอย่างเป็นระบบ

(๗) การลดปริมาณเชื้อเพลิง โดยการนำวัชพืชในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่ามาเพิ่มน้ำหนัก เช่น การแปลงสภาพเป็นชือเพลิงอัดแท่ง ทำเป็นสัดส่วนเพื่อเพิ่มความร่วนซุยให้แก่ดิน ทำปุ๋ยหมัก หรือทำของประดับตกแต่ง เป็นต้น

๖.๓ มาตรการการจัดการเชื้อเพลิง

(๑) การจัดทำแนวกันไฟ ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เพื่อตัดความต่อเนื่องของเชื้อเพลิงในพื้นที่ที่มีความสำคัญและล่อแหลมต่อการเกิดไฟป่า โดยบูรณาการหน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กรประชาชนทุกภาคส่วน

(๒) การซิงเพาจัดการเชื้อเพลิงในทางวิชาการ ในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าเพื่อลดปริมาณและความต่อเนื่องของเชื้อเพลิง โดยการจัดระบบการเฝ้าอย่างเป็นระบบ

(๓) การลดปริมาณเชื้อเพลิง โดยการนำวัชพืชในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่ามาเพิ่มน้ำหนัก เช่น การแปลงสภาพเป็นชือเพลิงอัดแท่ง ทำเป็นสัดส่วนเพื่อเพิ่มความร่วนซุยให้แก่ดิน ทำปุ๋ยหมัก หรือทำของประดับตกแต่ง เป็นต้น

๖.๔ มาตรการการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาไฟป่า

(๑) ดำเนินโครงการสร้างผู้นำอาสา เพื่อแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ด้วยการสนับสนุนและส่งเสริมให้จิตอาสาเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

(๒) สร้างและประสานความร่วมมือกับเครือข่ายการแก้ไขปัญหาไฟป่าอย่างต่อเนื่อง

(๓) จัดกิจกรรมเสวนा/เวทีเครือข่ายเพื่อระดมความคิดเห็นในการวางแผนปฎิบัติการ ลดปริมาณเชื้อเพลิง และรวมไปถึงกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันของชุมชน

(๔) ส่งเสริมให้มีการจัดทำ MOU ระดับท้องถิ่นเพื่อการแก้ไขปัญหาไฟป่า

(๕) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและการบูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วนในพื้นที่โดยเน้นบทบาท担任 ผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการฝ่ายปกครอง คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่น ในการให้ความรู้และรณรงค์ควบคุมการเผาในพื้นที่ชุมชนและเกษตรกรรม

๖.๕ มาตรการการดับไฟป่า

(๑) เตรียมความพร้อมด้านบุคลากรสำหรับปฏิบัติงานดับไฟป่า เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานให้มีความพร้อมตลอดเวลา เพิ่มประสิทธิภาพให้แก่พนักงานดับไฟป่า ด้วยการจัดทำหน้ากาก แวนดา ให้แก่พนักงานดับไฟป่า ตลอดจนเตรียมความพร้อมของอัตรากำลังเพื่อเสริมหรือสับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ภาคสนามในช่วงวิกฤตไฟป่า เพื่อให้การปฏิบัติงานควบคุมไฟป่าเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

(๒) การปฏิบัติงานดับไฟป่าของหน่วยงานที่มีพื้นที่รับผิดชอบ โดยเน้นการเข้าถึงพื้นที่อย่างรวดเร็ว ทันเหตุการณ์ ในลักษณะบูรณาการร่วมกัน

(๓) จัดตั้งกองอำนวยการควบคุมไฟป่าประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ขึ้นเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาไฟป่าในพื้นที่ที่มีความสำคัญเป็นพิเศษ เช่น พื้นที่ที่เป็นที่ตั้งพระตำหนัก พื้นที่ที่เป็นมรดกโลก พื้นที่ป่าพรุ เป็นต้น โดยดำเนินการจัดตั้งกองอำนวยการควบคุมไฟป่า ดังนี้

- (๑) กองอำนวยการควบคุมไฟป่าเขตใหญ่ ๑ จังหวัดปราจีนบุรี (สบอ.๑)
- (๒) กองอำนวยการควบคุมไฟป่าแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี (สบอ.๓ สาขา)
- (๓) กองอำนวยการควบคุมไฟป่าแก่งกระจาน (ป่าละอู) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (สบอ.๓ สาขา)
- (๔) กองอำนวยการควบคุมไฟป่าพรุควนเคริง จังหวัดนครศรีธรรมราช (สบอ.๔)
- (๕) กองอำนวยการควบคุมไฟป่าป่าพรุทะเลเลน้อย จังหวัดพัทลุง (สบอ.๖)
- (๖) กองอำนวยการควบคุมไฟป่าพรุโต๊ะแดง จังหวัดราษฎร์ฯ (สบอ.๖ สาขา)
- (๗) กองอำนวยการควบคุมไฟป่าเขตใหญ่ ๒ จังหวัดนครราชสีมา (สบอ.๗)
- (๘) กองอำนวยการควบคุมไฟป่าภูกระดึง จังหวัดเลย (สบอ.๘)
- (๙) กองอำนวยการควบคุมไฟป่าพระตำหนักภูพาน จังหวัดสกลนคร (สบอ.๑๐)
- (๑๐) กองอำนวยการควบคุมไฟป่าหัวยขาแข้ง จังหวัดอุทัยธานี (สบอ.๑๒)
- (๑๑) กองอำนวยการควบคุมไฟป่าตาก จังหวัดตาก (สบอ.๑๔)
- (๑๒) กองอำนวยการควบคุมไฟป่าดอยตุง จังหวัดเชียงราย (สบอ.๑๕)
- (๑๓) กองอำนวยการควบคุมไฟป่าเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ (สบอ.๑๖)
- (๑๔) กองอำนวยการควบคุมไฟป่าดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ (สบอ.๑๖)
- (๑๕) กองอำนวยการควบคุมไฟป่าแม่ย่องสอน จังหวัดแม่ย่องสอน (สบอ.๑๖ สาขา)
- (๑๖) กองอำนวยการควบคุมไฟป่าพระราชวังไอลังกหลวง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (สปป.)

โดยให้สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ในพื้นที่ที่ตั้งกองอำนวยการควบคุมไฟป่า กำหนดการจัดทำแผนการปฏิบัติงานของกองอำนวยการควบคุมไฟป่าโดยการบูรณาการหน่วยงานในพื้นที่ โดยมีหน่วยงานในสังกัดสำนักบริหารพื้นที่ อนุรักษ์เป็นหน่วยงานหลัก และให้หน่วยงานภาคสนามสังกัดสำนักป้องกัน ปราบปราม และควบคุมไฟป่า เป็นหน่วยงานสนับสนุน โดยสับเปลี่ยนกำลังหมุนเวียนทุก ๕ วัน ทั้ง ๑๖ กองอำนวยการควบคุมไฟป่า

๗. ตัวชี้วัด

๗.๑ เครือข่ายการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามา มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกันไฟป่าและหมอกควันเพิ่มขึ้น

๗.๒ ชุมชนและเกษตรกรให้ความร่วมมือในการควบคุมการเผา เพื่อลดผลกระทบจากไฟป่าและ
หมอกควัน เพิ่มมากขึ้น

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ พื้นที่ป่าอนุรักษ์ได้รับการคุ้มครองจากปัญหาไฟป่าได้อย่างเป็นรูปธรรม

๘.๒ สถิติการเกิดไฟป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ลดลง

๘.๓ องค์กรทุกภาคส่วน รวมทั้งประชาชนทั่วไป ได้รับทราบปัญหาและผลกระทบ
อันเนื่องมาจากการไฟป่า เกิดจิตสำนึก และหันคติที่ดี ในการให้ความร่วมมือ และเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน
และการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันอย่างจริงจัง

๘.๔ สามารถป้องกันและควบคุมไฟป่าในพื้นที่ที่มีความสำคัญเป็นพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
พื้นที่ป่ารอบเขตพระราชฐาน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๘.๕ การปฏิบัติงานควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

ภาคผนวกที่ ๑

สรุปผลกระทบอันเนื่องมาจากการไฟป่าและหมอกควัน

(๑) ผลกระทบต่อสังคมพืช โดยไฟป่าจะทำลายลูกไม้ กล้าไม้เล็ก ๆ และไม้พื้นด่างทำให้เกิดการขาดช่วงของการสืบพันธุ์ทดแทนตามธรรมชาติ นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของป่า อีกทั้งยังทำให้การเจริญเติบโตของต้นไม้และคุณภาพของเนื้อไม้ลดลง

(๒) ผลกระทบต่อดินป่าไม้ โดยเมื่อไฟป่าทำลายสิ่งปักคลุมดิน ทำให้ดินไม่สามารถอุ้มน้ำไว้ได้ เกิดการพังทลายได้ง่ายในฤดูฝน นอกจากนี้ยังทำให้ความอุดมสมบูรณ์ของดินลดลง

(๓) ผลกระทบต่อน้ำ โดยพื้นที่ที่เกิดไฟป่าขึ้นเป็นประจำ ทำให้ความสามารถในการดูดซับน้ำลดลง เมื่อฝนตกลงมาทำให้เกิดการไหลบ่าของน้ำอย่างรวดเร็ว เกิดเป็นน้ำท่วมหรือน้ำป่าไหลหลากอย่างฉบับพลัน ส่วนในฤดูแล้งก็จะเกิดภาวะภัยแล้งอันเนื่องมาจากการปริมาณน้ำในแหล่งน้ำและน้ำใต้ดินลดลง

(๔) ผลกระทบต่อสัตว์ป่าและสิ่งมีชีวิตเล็ก ๆ ในป่า โดยไฟป่าที่มีความรุนแรงจะเป็นอันตรายต่อชีวิตสัตว์ป่าและสิ่งมีชีวิตเล็ก ๆ ในป่า ได้ทุกชนิด อีกทั้งยังทำลายแหล่งอาหาร และแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า ทำให้ประชากรและความหลากหลายของสัตว์ป่าและสิ่งมีชีวิตเล็ก ๆ ในป่าลดลง

(๕) ผลกระทบต่อทรัพย์สิน สุขภาพ และชีวิตของมนุษย์ โดยไฟป่าจะเผาผลิตภัณฑ์สินเรือกสวนไร่นาของประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้ช้ายป่า และก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพและชีวิต นอกจากนี้ หมอกควันไฟป่ายังก่อให้เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบทางเดินหายใจ ก่อให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพ อนามัย และชีวิตของมนุษย์โดยตรง

(๖) ผลกระทบจากไฟป่าต่อเศรษฐกิจ สังคม และการท่องเที่ยว โดยไฟป่าและหมอกควันไฟป่าทำให้หศนวิสัยเสียราย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นทุบเขาประสบกับปัญหาหมอกควันอย่างรุนแรงในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายนของทุกปี ทำให้หศนวิสัยในการบินต่อ เครื่องบินไม่สามารถขึ้นลงได้ สร้างความเสียหายต่อการเดินทางและการท่องเที่ยว ทำให้รัฐต้องสูญเสียรายได้อย่างมหาศาล

(๗) ผลกระทบจากไฟป่าต่อสภาพอากาศของโลก โดยจะสังเกตได้ว่าปัจจุบันสภาพอากาศมีความแปรปรวนอย่างยิ่ง นำมาซึ่งวิกฤตการณ์ฝนแห้ง ฝนตกน้อยฤดูแล้ง อุทกภัย และวาตภัยมากขึ้น ทั้งนี้ นักวิทยาศาสตร์ทั่วโลกกำลังตระหนักรถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศของโลก (Climate Change) ว่าเป็นผลมาจากการที่อุณหภูมิของโลกสูงขึ้น (Global Warming) โดยมีไฟป่าและหมอกควันไฟป่าเป็นสาเหตุที่สำคัญสาเหตุหนึ่ง

ตารางที่ ๑ เปรียบเทียบปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (PM_{10}) เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง ๙ จังหวัดภาคเหนือ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒

จังหวัด	ปริมาณฝุ่นละอองสูงสุด (ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร)			จำนวนวันที่เกินมาตรฐาน		
	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒
เชียงใหม่	๑๕๓	๑๗๓	๒๘๒	๔	๑๔	๒๙
ลำปาง	๒๓๗	๒๓๓	๒๖๓	๒๕	๘	๒๔
ลำพูน	๑๓๑	๑๒๗	๒๗๒	๑	๒	๒๑
เชียงราย	๑๖๘	๑๔๑	๓๙๔	๕	๒	๔๗
แม่ฮ่องสอน	๑๗๔	๒๐๑	๓๑๐	๑๙	๑๖	๒๔
น่าน	๑๒๑	๑๗๑	๒๕๑	๑	๔	๒๖
แพร่	๑๔๒	๑๘๔	๑๙๑	๖	๓	๗
พะเยา	๑๓๓	-	๒๗๗	๑	๐	๑๙
ตาก	๑๗๒	๒๐๕	๑๕๗	๑๓	๑๔	๑๔
รวม				๓๘	๓๔	๕๙

ภาคผนวกที่ ๒

ตารางที่ ๒ เปรียบเทียบสาเหตุการเกิดไฟป่าทั่วประเทศ (จำนวนครั้ง) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒

ลำดับ	สาเหตุการเกิดไฟป่า	สัดส่วนสาเหตุการเกิดไฟป่า (จำนวนครั้ง)			
		๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	เฉลี่ย %
๑	ของป่า	๗๒.๕๑	๗๑.๒๓	๖๒.๙๗	๖๔.๙๐
๒	ล่าสัตว์	๘.๑๔	๘.๓๑	๑๐.๑๙	๘.๘๘
๓	ไฟร้าย	๕.๕๕	๕.๗๖	๕.๗๓	๕.๗๔
๔	อื่น ๆ ได้แก่ อุบัติเหตุ ธรรมชาติ เสียงสัตว์ การลักลอบทำไม้ นักท่องเที่ยว ความขัดแย้ง	๑๓.๘๑	๑๗.๗๐	๒๒.๔๒	๑๖.๙๘

ตารางที่ ๓ เปรียบเทียบสาเหตุการเกิดไฟป่า พื้นที่ ๔ จังหวัดภาคเหนือ (จำนวนครั้ง) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒

ลำดับ	สาเหตุการเกิดไฟป่า	สัดส่วนสาเหตุการเกิดไฟป่า (จำนวนครั้ง)			
		๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	เฉลี่ย %
๑	ของป่า	๘๐.๖๒	๗๕.๙๙	๖๔.๙๐	๗๕.๗๗
๒	ล่าสัตว์	๘.๗๗	๘.๕๕	๑๑.๐๒	๘.๓๔
๓	ไฟร้าย	๓.๖๔	๓.๘๐	๓.๖๕	๓.๗๐
๔	อื่น ๆ ได้แก่ อุบัติเหตุ ธรรมชาติ เสียงสัตว์ การลักลอบทำไม้ นักท่องเที่ยว ความขัดแย้ง	๗.๓๑	๑๑.๖๓	๑๖.๔๒	๑๑.๗๙

ตารางที่ ๔ เปรียบเทียบการปฏิบัติงานดับไฟป่า และพื้นที่ถูกไฟไหม้ แยกรายภาค ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒

พื้นที่	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐		ปีงบประมาณ ๒๕๖๑		ปีงบประมาณ ๒๕๖๒	
	ดับไฟป่า (ครั้ง)	พื้นที่ถูกไฟไหม้ (ไร่)	ดับไฟป่า (ครั้ง)	พื้นที่ถูกไฟไหม้ (ไร่)	ดับไฟป่า (ครั้ง)	พื้นที่ถูกไฟไหม้ (ไร่)
ภาคเหนือ	๓,๔๙๒	๖๐,๗๗๔.๓	๒,๖๔๕	๔๓,๔๓๗.๐	๕,๕๔๕	๑๐๒,๓๖๓.๔
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๘๗๓	๑๐,๖๔๗.๗	๘๗๔	๙,๖๙๙.๑	๑,๐๔๖	๒๓,๓๓๗.๓
ภาคกลางและตะวันออก	๒๖๕	๓,๓๖๘.๐	๑๖๗	๑,๖๓๒.๐	๖๒๐	๗,๙๗๑.๕
ภาคใต้	๒๐	๖๒๙.๐	๓๗	๘๙๔.๒	๑๐๗	๑๗,๙๔๙.๗
รวม	๔,๖๕๐	๗๕,๔๑๙.๐	๓,๗๖๘	๔๕,๔๖๖.๓	๗,๓๑๔	๑๕๑,๖๔๑.๙

ตารางที่ ๕ เปรียบเทียบการตรวจพบ Hotspots จากดาวเทียม Aqua/Terra ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒

พื้นที่	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ (จำนวนจุด)	ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ (จำนวนจุด)	ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ (จำนวนจุด)
ภาคเหนือ	๒,๔๗๑	๑,๘๖๖	๖,๐๑๙
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๔๑๙	๓๖๙	๑,๒๑๗
ภาคกลางและตะวันออก	๕๑๔	๓๒๖	๑,๐๙๐
ภาคใต้	๗	๖	๔๙
รวม	๓,๔๑๑	๔,๔๓๗	๘,๓๗๔

ภาคผนวกที่ ๓

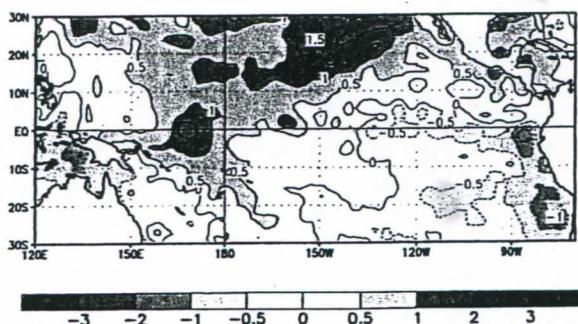
สถานการณ์อุณหภูมิน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตร

เดือนกันยายน ๒๕๖๒ ปรากฏการณ์ ENSO มีสถานะเป็นภาวะปกติ โดยอุณหภูมิน้ำทะเลเฉลี่ยบริเวณตอนกลางและด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตรมีค่าใกล้เคียงค่าปกติ อยู่ในช่วง ๐.๓ - (- ๐.๖) องศาเซลเซียล โดยสถานการณ์ล่าสุดถึงต้นเดือนตุลาคม ๒๕๖๒ ของอุณหภูมิผิวน้ำทะเลเฉลี่ยในบริเวณด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตรมีค่าสูงกว่าค่าปกติประมาณ ๐.๕ - ๑.๐ องศาเซลเซียส (รูปที่ ๑) อีกทั้งอุณหภูมิน้ำทะเลที่อยู่ลึกจากผิวน้ำลึกลงไปจนถึงระดับ ๓๐๐ เมตร บริเวณตอนกลางของมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตรมีค่าเพิ่มขึ้นและขยายพื้นที่ไปด้านตะวันออกของมหาสมุทรมากขึ้น สำหรับบริเวณด้านตะวันออกและตะวันตกของมหาสมุทรฯ มีอุณหภูมิผิวน้ำทะเลต่ำกว่าค่าปกติตั้งแต่ช่วงกลางเดือนสิงหาคมและต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน (รูปที่ ๒) ส่งผลต่อระบบการหมุนเวียนบรรยากาศที่ระดับ ๘๕๐ เอกโตปาส喀ล (ความสูงประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร จากระดับน้ำทะเล平原กลาง) ทำให้มีลมตะวันตกพัดปกคลุมบริเวณตอนกลางและด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตร ในขณะที่บริเวณด้านตะวันออกของมหาสมุทรฯ มีลมพัดข้ามเส้นศูนย์สูตรพัดปกคลุม สำหรับลมที่ระดับ ๒๐๐ เอกโตปาส喀ล (ความสูงประมาณ ๑ กิโลเมตร จากระดับน้ำทะเล平原กลาง) มีลมตะวันออกที่ผิดปกติพัดปกคลุมบริเวณตอนกลางและด้านตะวันตกของมหาสมุทรฯ (รูปที่ ๓)

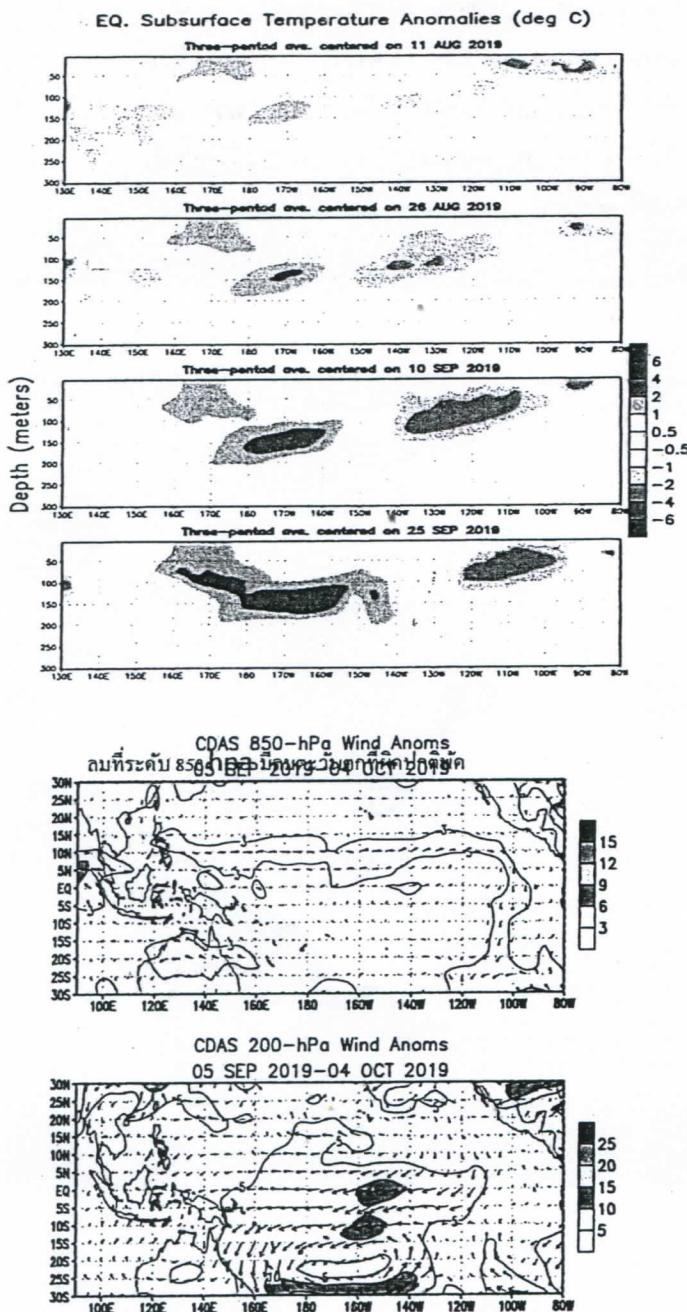
การคาดหมาย จากอุณหภูมิผิวน้ำทะเล และระบบการหมุนเวียนบรรยากาศในมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตร ที่มีค่าใกล้เคียงค่าเฉลี่ยในช่วงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๒ ต่อเนื่องมาจนถึงต้นเดือนตุลาคม ๒๕๖๒ ประกอบกับเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติและแบบจำลองเชิงพลวัต (รูปที่ ๔ และรูปที่ ๕) แล้ว คาดว่าปรากฏการณ์ ENSO จะมีสถานะเป็นภาวะปกติและจะต่อเนื่องต่อไปถึงกลางปี ๒๕๖๓

ผลกระทบกับประเทศไทย ปรากฏการณ์ ENSO ที่เป็นภาวะปกติไม่ส่งผลต่อสภาวะอากาศของประเทศไทยโดยสภาวะอากาศของประเทศไทยต่อจากนี้ไปจนถึงกลางปี ๒๕๖๓ จะขึ้นกับปัจจัยตามฤดูกาล คาดว่าในช่วง ๓ เดือนต่อจากนี้อุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยจะสูงกว่าค่าปกติเล็กน้อย สำหรับปริมาณฝนบริเวณประเทศไทยตอนบนจะมีค่าใกล้เคียงกับค่าปกติ ส่วนภาคใต้จะมีปริมาณฝนใกล้เคียงกับค่าปกติยกเว้นเดือนตุลาคมจะมีปริมาณฝนต่ำกว่าค่าปกติ

หมายเหตุ กรมอุตุนิยมวิทยาจะเฝ้าติดตามสถานการณ์ปรากฏเคลื่อนไหว/ลานน้ำ อย่างใกล้ชิด และจะเผยแพร่ข่าวความคืบหน้าให้ประชาชนได้ทราบเป็นระยะ ๆ จึงขอให้ติดตามข่าวจากกรมอุตุนิยมวิทยาต่อไปด้วย



รูปที่ ๑ อุณหภูมิผิวน้ำทะเลเฉลี่ยบริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกที่ต่างจากค่าปกติ ระหว่างวันที่ ๘ กันยายน - ๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ แสดงถึงอุณหภูมิผิวน้ำทะเลเฉลี่ยบริเวณด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตรมีค่าสูงกว่าค่าปกติประมาณ ๐.๕ - ๑.๐ องศาเซลเซียส

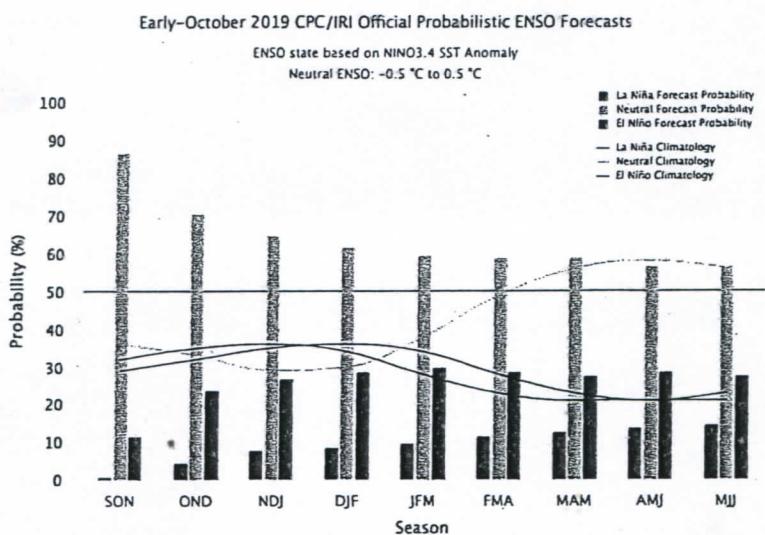


รูปที่ ๓ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของลมเฉลี่ยที่ระดับ ๘๕๐ hpa และ ๒๐๐ hpa วันที่ ๕ กันยายน – ๕ ตุลาคม ๒๕๖๒

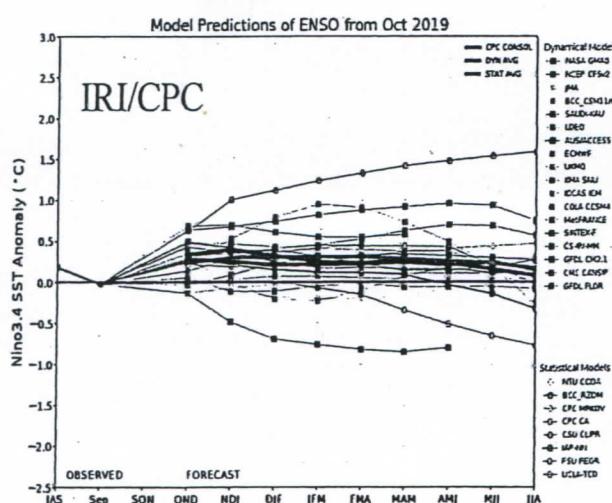
รูปที่ ๒ อุณหภูมิน้ำทะเลที่อยู่ลึกจากผิวน้ำลึกลงไปจนถึงระดับ ๓๐๐ เมตร พบร่องบริเวณตอนกลางของมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตรมีค่าสูงกว่าค่าปกติตามตั้งแต่กลางเดือนสิงหาคม และขยายพื้นที่เข้ามาบริเวณด้านตะวันออกและด้านตะวันตกของมหาสมุทรฯ

ลมที่ระดับ ๘๕๐ hpa มีลมตะวันตกที่ผิดปกติพัดปกคลุมบริเวณตอนกลางและด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตรและมีลมพัดข้ามเส้นศูนย์สูตรปกคลุมบริเวณด้านตะวันออกของมหาสมุทรฯ

ลมที่ระดับ ๒๐๐ hpa ลมตะวันออกที่ผิดปกติพัดปกคลุมบริเวณตอนกลางของมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตร



รูปที่ ๔ ผลการคาดการณ์ปรากฏการณ์ ENSO ราย ๓ เดือน ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๒ – มิถุนายน ๒๕๖๓



รูปที่ ๕ ผลการติดตามและคาดการณ์ อุณหภูมิน้ำทะเลบริเวณตอนกลางของ มหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตร บริเวณ Nino ๓.๔ (ละติจูด 5° N – 5° S และ และลองจิจูด 160° W – 170° W) จากแบบจำลองเชิงพลวัต ของศูนย์ พยากรณ์ต่าง ๆ

การคาดหมายลักษณะอากาศของประเทศไทยราย ๓ เดือน

เดือน พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ถึง มกราคม ๒๕๖๓

ออกประกาศ ๘๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

การคาดหมายลักษณะอากาศ

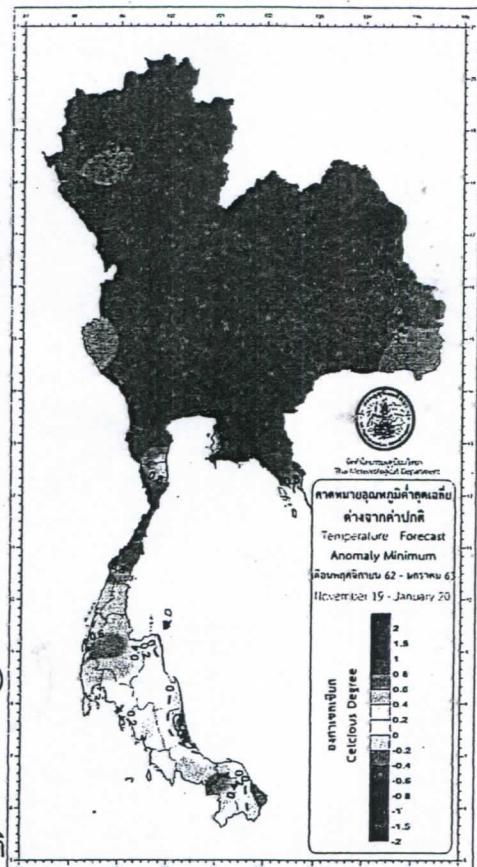
๑. ในระยะ ๓ เดือนนี้ คาดว่า ปริมาณฝนรวมบริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคกลางรวมถึงกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จะมีค่าต่ำกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ ๔๐ โดยภาคเหนือจะมีปริมาณฝนรวม ประมาณ ๑๕ - ๕๐ มิลลิเมตร (ค่าปกติ ๑๖ มม.) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ ๑๐ - ๓๐ มิลลิเมตร (ค่าปกติ ๒๗ มม.) ภาคตะวันออกประมาณ ๓๐ - ๗๕ มิลลิเมตร (ค่าปกติ ๗๗ มม.) ภาคกลางประมาณ ๒๐ - ๔๐ มิลลิเมตร (ค่าปกติ ๔๔ มม.) ส่วนกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประมาณ ๓๕ - ๕๕ มิลลิเมตร (ค่าปกติ ๖๖ มม.)

สำหรับภาคใต้ฝั่งตะวันออกและภาคใต้ฝั่งตะวันตกปริมาณฝนจะต่ำกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ ๑๐ โดยภาคใต้ฝั่งตะวันออกจะมีปริมาณฝนรวม ประมาณ ๕๓๕ - ๗๔๕ มิลลิเมตร (ค่าปกติ ๗๐๒ มม.) และภาคใต้ตะวันตกจะมีปริมาณฝนรวม ประมาณ ๒๑๕ - ๓๒๐ มิลลิเมตร (ค่าปกติ ๒๔๕ มม.)

อุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยตอนบนจะมีค่าสูงกว่าค่าปกติประมาณ ๑ องศาเซลเซียส สำหรับภาคใต้อุณหภูมิจะมีค่าเฉลี่ยจะมีค่าไก่เคียงค่าปกติ โดยจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยทั่วประเทศ ๓๒ - ๓๓ องศาเซลเซียส (ค่าปกติ ๓๑.๒ ° ซ.) และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยทั่วประเทศ ๒๑ - ๒๒ องศาเซลเซียส (ค่าปกติ ๒๔ ° ซ.)

๒. เดือนพฤษจิกายน คาดว่าปริมาณฝนรวมบริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง จะมีค่าต่ำกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ ๓๐ ในขณะที่ภาคตะวันออก รวมทั้งกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลจะมีปริมาณฝนรวมต่ำกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ ๒๐ ส่วนภาคใต้ฝั่งตะวันออก และภาคใต้ฝั่งตะวันตกจะมีปริมาณฝนรวมใกล้เคียงค่าปกติโดยจะมีปริมาณฝนรวมตามภาคต่าง ๆ ดังนี้ ภาคเหนือจะมีปริมาณฝนรวมประมาณ ๑๕ - ๓๕ มม. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ ๑๐ - ๒๐ มม. ภาคกลางประมาณ ๒๐ - ๓๐ มม. ภาคตะวันออกประมาณ ๓๐ - ๖๐ มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันออกประมาณ ๓๐๕ - ๔๔๕ มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันตกประมาณ ๑๖๕ - ๒๓๐ มม. กรุงเทพมหานครและปริมณฑลประมาณ ๓๕ - ๔๕ มม.

๓. เดือนธันวาคม คาดว่าบริเวณประเทศไทยตอนบนจะมีปริมาณฝนรวมน้อยกว่า ๑๐ มม. ส่วนภาคใต้ฝั่งตะวันออก และภาคใต้ฝั่งตะวันตก จะมีปริมาณฝนรวมต่ำกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ ๒๐ โดยภาคใต้ฝั่งตะวันออกจะมีปริมาณฝนรวมประมาณ ๑๗๐ - ๒๗๐ มม. และภาคใต้ตะวันตกจะมีปริมาณฝนรวมประมาณ ๔๕ - ๘๐ มม.



อุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยตอนบนส่วนใหญ่จะมีค่าสูงกว่าค่าปกติประมาณ ๑ องศาเซลเซียส ยกเว้น บริเวณภาคใต้ฝั่งตะวันออก และภาคใต้ฝั่งตะวันตกจะมีอุณหภูมิเฉลี่ยใกล้เคียงค่าปกติ โยจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๐ – ๓๓ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๑๙ – ๒๒ องศาเซลเซียส

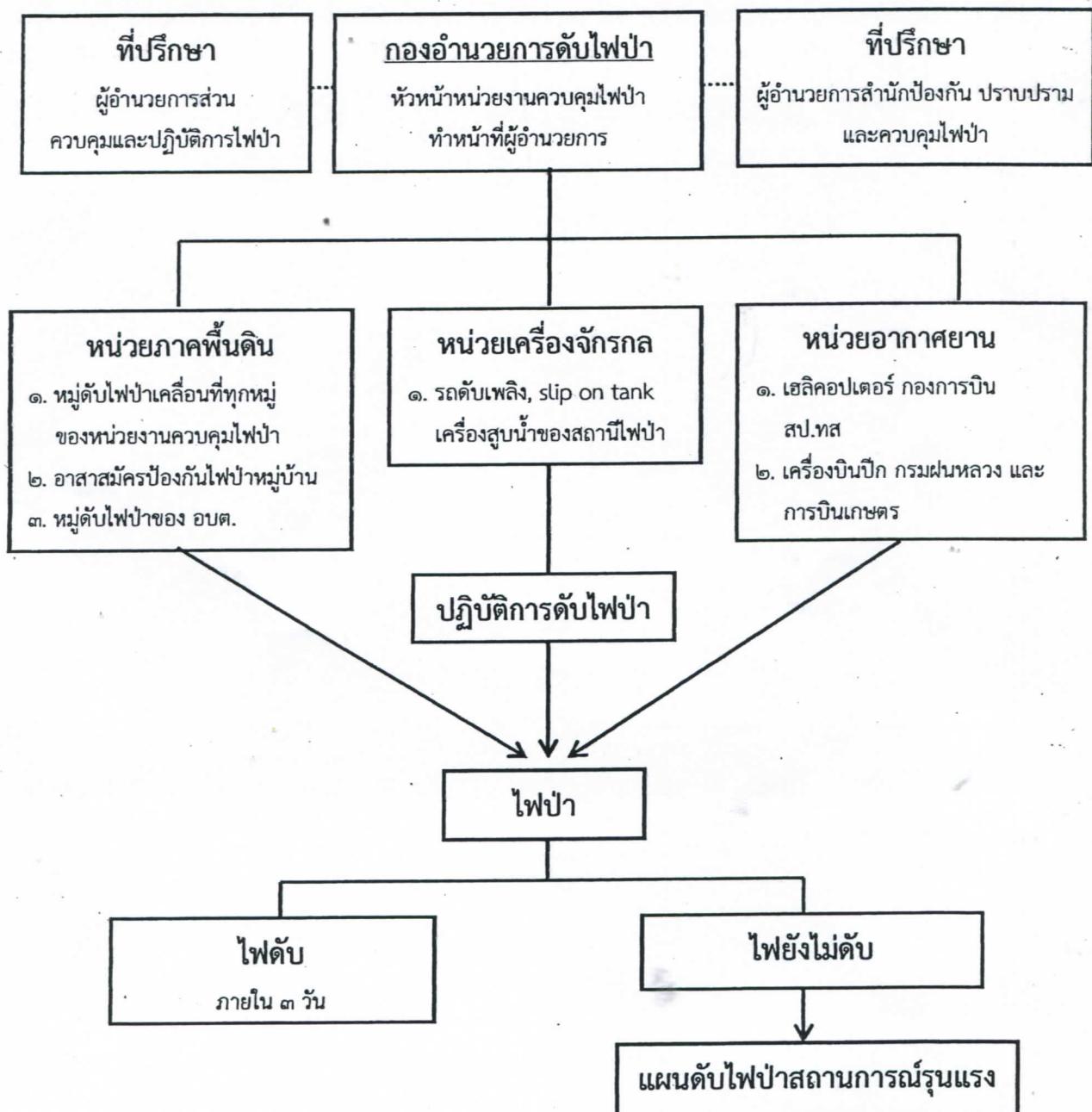
๔. เดือนมกราคม คาดว่าบริเวณประเทศไทยตอนบนจะมีปริมาณฝนรวมน้อยกว่า ๑๐ มม. ส่วนภาคใต้ฝั่งตะวันออก และภาคใต้ฝั่งตะวันตก จะมีปริมาณฝนรวมใกล้เคียงค่าปกติ โดยภาคใต้ฝั่งตะวันออก จะมีปริมาณฝนรวมประมาณ ๕๐ – ๕๕ มม. และภาคใต้ฝั่งตะวันตกจะมีปริมาณฝนรวมประมาณ ๒๐ – ๔๐ มม.

อุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยตอนบนส่วนใหญ่จะมีค่าสูงกว่าปกติประมาณ ๑ องศาเซลเซียส ยกเว้น บริเวณภาคใต้ฝั่งตะวันออก และภาคใต้ฝั่งตะวันตกจะมีอุณหภูมิเฉลี่ยใกล้เคียงค่าปกติ โดยจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๑ – ๓๔ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๑๙ – ๒๒ องศาเซลเซียส

ภาคผนวกที่ ๔
แผนระดมพลดับไฟป่าที่ ๑ สถานการณ์ปกติ

สถานการณ์

- ไฟป่าเพิ่งเกิดและยังไม่สามารถควบคุมได้ หรือเพิ่งตรวจพบไฟป่าโดยไฟใหม่ล่าสุดไม่ถึง ๕๐๐ ไร่

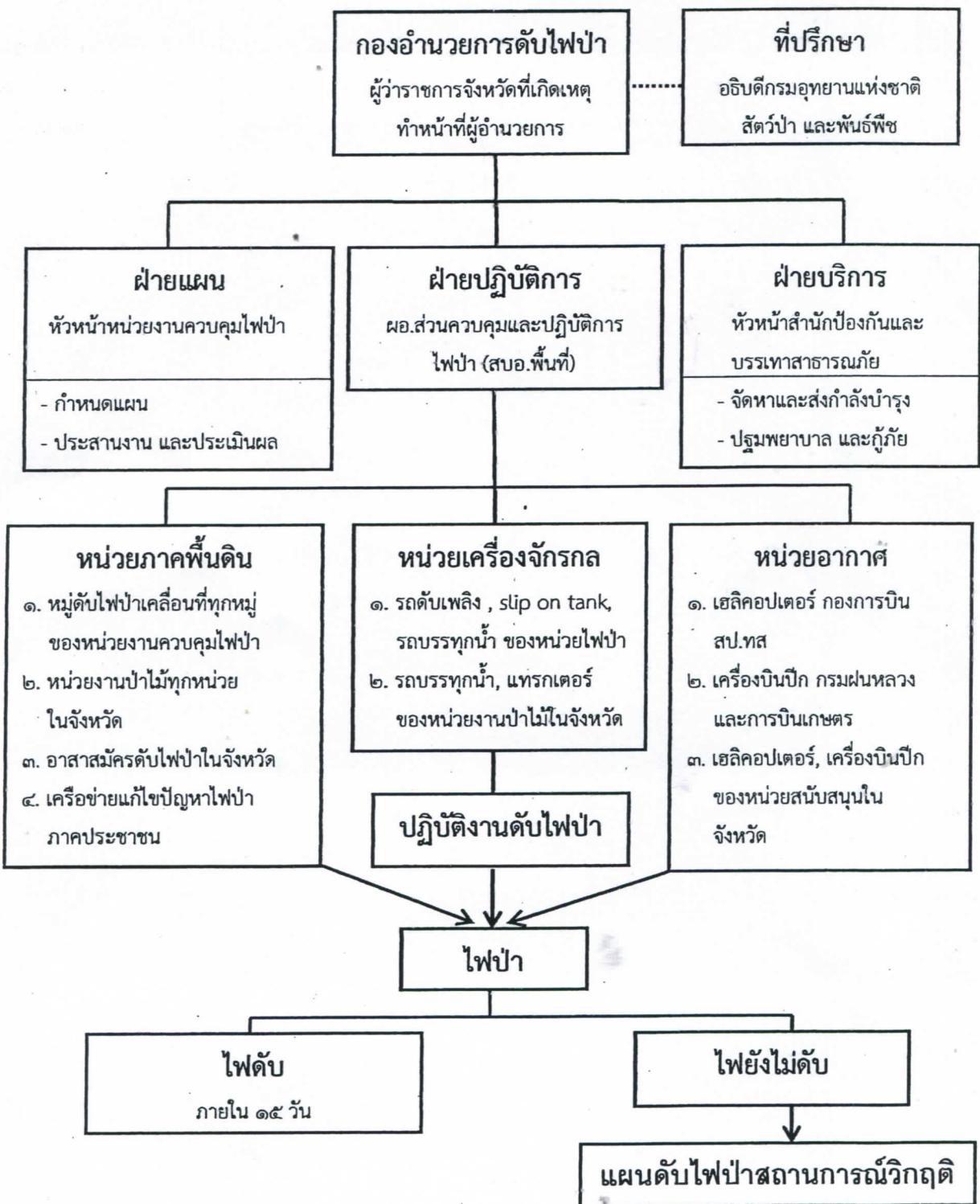


ภาคผนวกที่ ๕

แผนระดมพลดับไฟป่าที่ ๒ สถานการณ์รุนแรง

สถานการณ์

- เพิ่งตรวจพบไฟป่า โดยไฟได้ลุกไหม้ไปแล้วเป็นเนื้อที่มากกว่า ๑๐๐ ไร่ หรือตรวจพบไฟแล้วดับไฟด้วยแผนระดมพลดับไฟป่าในสถานการณ์ปกติ แต่ไม่สามารถควบคุมไฟได้ภายในเวลา



ภาคผนวกที่ ๖
แผนระดมพลดับไฟป่าที่ ๓ สถานการณ์วิกฤติ

